

'Mijn droomhuis is een plek waar je positief kunt leven en iets voor jezelf op kunt bouwen'

Wat hebben kwetsbare jongeren nodig om goed en tevreden te wonen? Dit is wat zij ons vertelden. Verslag van een gesprek van kwetsbare jongeren met corporaties, zorgaanbieders en gemeente. 18 oktober 2018 Volkshotel, Rochdale.

Fotografie: Stasja van Droffelaar

Het gesprek

Corporaties, zorgaanbieders en gemeente zetten zich in om ook kwetsbare jongeren goed te laten wonen. Om te horen wat zij zelf zeggen nodig te hebben, heeft Rochdale in oktober een bijeenkomst georganiseerd met kwetsbare jongeren én organisaties op vlak van wonen en zorg. De bijeenkomst ging over de vraag: wat heb je nodig om goed te wonen, en waar droom je van?

Jongeren vertelden wat hun situatie was en is, waar ze terecht zijn gekomen, in het verleden of nu nog, toen ze tussen wal en schip belandden. Hoe ze op plekken aanklopten waar ze niet terecht konden, hoe er deurwaarders op ze werden afgestuurd, hoe er begeleiding miste. 'Je botst met de regels', werd er gezegd; er werden ervaringen gedeeld waarin de regels een averechts effect hadden. Bijvoorbeeld omdat je met een campuscontract geen pauze in je studie kunt hebben en dus geen terugval mag hebben omdat je anders je woning kwijtraakt. Hoe lastig het is om een woning te vinden als je jong bent én een kind hebt; de jongerenwoningen vallen dan al af. Hoe het is als je uit de gevangenis komt, of helemaal geen aantoonbaar inkomen hebt; "dan kunnen ze niets voor je doen", aldus één van de jongeren.

"De regels zijn heel verwarrend en veranderen vaak, ik weet niet hoe je aan een urgentie komt, en waarom wel of niet, en waar die urgentie je dan allemaal recht op geeft."

"Ik ben bang. Ik weet niet hoe lang ik in mijn woning mag blijven. Hoe moet het daarna verder?"

De jongeren die een woning hadden, waren hier heel dankbaar voor. Maar het gaf ook zorgen. "Ik kreeg een woning precies in die buurt waar ik niet mocht wonen", werd verteld. Deze jongere leeft in

angst. Ze werd hier eerder bedreigd en loopt nu door dezelfde buurt. Andere jongeren gaven aan dat ze bijvoorbeeld in Amsterdam Noord waren opgegroeid en naar school gegaan, en nu een woning hadden gekregen in Zuid Oost. Ze ervoeren dit als lastig, ze voelden zich heel ver weg van de mensen die ze kennen en/of hun vangnet. Of ze zeiden dat het erg ver was van hun huis naar hun school, en het OV veel geld en tijd kost. Duidelijk werd hoe belangrijk het is dat er maatwerk nodig is bij het matchen van een kwetsbare jongere en de woning. Ook het wonen bij zorgaanbieders was onderwerp van gesprek: het wel of niet de badkamer delen, het gebrek aan hygiëne en privacy, het belang van goede contacten met je begeleider. Niet alle jongeren hadden hier goede ervaringen mee.

Het moment van verhuizen bleek impactvol: er wordt veel van je gevraagd. Misschien wel teveel. Zowel financieel (borg, huur, inrichten, verhuizen) als administratief (inschrijven, verzekering, inboedel, energieleverancier, waternet, etc.). Verteld werd dat ze geen idee hadden wat ze konden verwachten, er was geen netwerk dat hen kon helpen en de meeste kunnen niet putten uit ervaring en kennis van bijvoorbeeld ouders. Gevraagd werd om een handleiding, zodat je weet waar je aan moet denken als je een woning krijgt.

Ook werd gesproken over geld; een kwetsbaar punt, want deze jongeren hebben geen buffer. Ze zouden graag hulp krijgen met het spreiden van kosten, dat de woningbouw je snel benadert als je huurachterstand hebt, niet pas na een aantal maanden. Sommigen, met name mensen in de bijstand en/of met schulden, zouden graag een zo goedkoop mogelijke woning hebben, ongeacht hoe klein deze is.

Tot slot kwam er uit het gesprek naar voren dat de dromen groot, en heel gewoon tegelijk kunnen zijn. Een deelnemer zei tegen de moderator: "Eigenlijk wat jij nu net zei, dat je een begane grond woning hebt met een tuin en dat je dat zo fijn vindt voor je kind, dat voelen wij ook. De dingen die jullie willen in een woning zoals veiligheid, zekerheid, dat je de huur kunt betalen, dat het vlakbij mijn vangnet of bij mijn school is, die willen wij ook."

Fotografie: Stasja van Droffelaar

Samenvattend kwamen er een aantal spanningen en dilemma's naar voren:

Zelfredzaamheid, op je eigen benen willen staan	↔ Overvraagd worden en het niet overzien
Door een vijfjarencontract kun je als jongere een woning krijgen en iets opbouwen	↔ De rust die je hebt als je weet dat je niet meer weg hoeft
De wens om te participeren in de buurt en samenleving (en een voorbeeldfunctie te kunnen hebben; voor anderen die na jou komen)	↔ Het kost ook al veel tijd en energie om zelf nog dingen op te bouwen en je rust te vinden, vooral na een hectische of heftige periode
Maatwerk mbt locaties (matchen woning & persoon) & veiligheid	↔ Zo snel mogelijk iemand kunnen huisvesten
Positief leven, zelf mogen beslissen en de vrijheid voelen om dingen op te bouwen	↔ Vangnet en zoveel mogelijk een zachte landing en advies als je een fout maakt of het even minder goed met je gaat

Fotografie: Stasja van Droffelaar

Reacties van partners:

Bij de bijeenkomst waren behalve Rochdale ook veel partnerorganisaties aanwezig zoals Stadgenoot, De Key, AFWC, Cordaan, Leviaan, Odion, gemeente Zaanstad, Volksbond-Streetcornerwork, HVO-Querido, Leger des Heils, Altra, Spirit, JeugdPlatform Amsterdam, Don Bosco Straatvisie, Landelijk Actiecomitee JOOZ en Stichting WOON! Een greep uit de reacties van deze partners op de bijeenkomst:

“De ernst van de situatie van deze jongeren is nog een keer onderstreept.”

“De afstand tussen de jongeren en de instellingen is voor mijn gevoel letterlijk en figuurlijk kleiner geworden. Het gaf me een drive om meer te weten over wat er speelt bij deze jongeren én een bevestiging dat het goed is om dit soort bijeenkomsten te organiseren”

Een alleenstaande vader vroeg waarom de focus vaak ligt op jonge moeders en niet op de vader. “Wij hebben dit punt als organisatie meegenomen. Het gaat om jong ouderschap en hulp aan de ouders van jonge kinderen. We nemen dit mee in onze communicatie, zodat ook de vaders zich aangesproken voelen.”

“Het begint met iemand die er voor je is!” “Voor elke jongere met problemen is maatwerk van belang, voor jongeren in kwetsbare situaties komt daar nog PLUS bovenop”.

“Het vinden van een woonruimte is één, maar het behouden van deze is de belangrijkste. Jammer dat we niet hebben gesproken over de inzet of inspanning van de jongeren zelf hierin. “

“Het is goed om te horen waar de jongeren tegenaan lopen tijdens het wonen, maar ook in het voortraject. Daarnaast welke unieke bagage zij meedragen, wat meegenomen dient te worden als er een begeleidingstraject bij komt kijken. Deze ervaringen kunnen wij gebruiken om te zien hoe we bepaalde zaken net iets anders zouden kunnen inrichten of stroomlijnen, om jongeren meer vertrouwen te geven in het proces.”

“Het is de enige, juiste aanvliegroute voor professionals. Werk van onder naar boven.”

“Het zou mooi zijn als zo'n bijeenkomst ook een keer in de Zaanstreek wordt gehouden.”

Fotografie: Stasja van Droffelaar

Wat gaan we nu doen?

Verbreden van de opties: overal verschillende soorten jongerenwoningen

Allereerst kijken we naar de woningen binnen ons bezit die het label 'jongerenwoning' hebben. Van bovenstaand gesprek met kwetsbare jongeren hebben we geleerd dat de wensen niet eenzijdig zijn. Wij moeten niet voor hen bepalen wat goed is. We gaan letten op de spreiding (zijn er jongerenwoningen in elk gebied?), en dat de woningen verschillende kenmerken hebben (is het er druk of rustig, bij school of niet, hoog of benedenwoningen, enz?). Een deel van de jongeren gaf ook aan dat ze het liefst zo goedkoop mogelijk willen wonen, ongeacht hoe klein. Ook daar gaan we kijken wat we kunnen doen.

Daarnaast hebben we de eerste stappen gezet voor de volgende zaken:

1. Het ontwikkelen van een handleiding

‘Een eigen woning! – waar moet je allemaal aan denken?’

Deze is bestemd voor al onze huurders die voor het eerst een woning krijgen. Daarin geven we ze handvatten voor waar je allemaal aan moet denken als je een eigen woning krijgt. We toetsen deze handleiding in december bij jongeren.

2. Kwetsbaarheid door de verhuizing

We gaan samen met partners in beeld brengen wat er allemaal gevraagd wordt van jongeren als zij een eigen woning krijgen. Doel is om in beeld te brengen wat er allemaal op de jongeren af komt en hoe kunnen we dit slimmer en beter samen inrichten? Over 3 maanden hebben we helder wat hieruit naar voren is gekomen en wat we er aan gaan doen. We focussen onder andere op financiën en brengen in een klein project een klantreis in kaart vanaf het moment van woningaanbieding tot één maand na het betrekken van de woning.

3. De spanning van tijdelijkheid

We gaan in gesprek met gemeente (programmteam HKG) en zorgaanbieders hoe we lessen over tijdelijkheid kunnen vertalen naar de praktijk. We gaan de dilemma's bespreken en kijken hoe we daar rekening mee kunnen houden in de samenwerking. Over 3 maanden is het gesprek gevoerd, is er een analyse gemaakt en zijn we tot concrete punten gekomen. Het doel is een goede balans te vinden tussen snel en conform de afspraken een jongere kunnen plaatsen, en een woning kunnen aanbieden die zo goed mogelijk bij deze jongere past.

4. Waar voel jij je veilig?

We streven naar maatwerk leveren als het gaat om de locatie en veiligheid. We kijken met onze partners hoe we de matching van diverse woningen met huurders kunnen verbeteren. We nemen de inzichten uit het gesprek met jongeren mee bij de pilot kwaliteit van matching die nu loopt in Amsterdam West. Doel van deze pilot is om inzicht te krijgen in de afwegingen die gemaakt worden als je kijkt welke woning goed is voor een huurder én kijkt naar wat goed is voor de buurt. De pilot is geïnitieerd door Rochdale, in samenwerking met gemeente Amsterdam (Programma huisvesting kwetsbare groepen) en krijgt vorm in samenwerking met 4 corporaties en 3 zorgaanbieders.

Woningstichting Rochdale
Bos en Lommerplein 303
1055 RW Amsterdam

Telefoon 020 215 00 00
E-mail info@rochdale.nl

rochdale.nl

november 2018